

IZBRUH NADANIH NEMIROV NA IRSKEM

ŠTIRJE SO BILI USTRELJENI IZ ZASEDE, KO SO SE ZBRALE IRSE IN ULSTERSKE ČETE NA MEJI. — ULSTERSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK SIR JAMES CRAIG SE JE BRZJAVNO OBRNIL NA MINISTRE KEGA PREDSEDNIKA LLOYD GEORGE-A TER ZAHTEVAL ENERGIČNO AKCIJO.

Belfast, Irsko, 11. februarja. — Štirje ulsterski posebni konstablerji so bili ustreljeni, več nadaljnjih jih je bilo ranjenih in več kot dvajset ujetih na železniški postaji v Clone danes popoldne.

Posebni konstablerji, ki so se nahajali na poti v Enniskillen, so čakali v Clones na prihod vlaka iz Belfasta, ki naj bi odvedel na določeno mesto. Vlak je prišel na postajo in konstablerji so ravno hoteli stopiti na vlak, ko je prišel na peron oddelek irskih republikanskih vojakov, oboroženih s puškami in eno strojno puško.

Republikanski vojniki so takoj pričeli streljati na konstablerje in štirje so padli mrtvi na tla. Nadaljnji so bili ranjeni, nekateri ujeti in le nekaj jih je ubežalo. Irski vojniki so na to izginili. Ker je prišel napad povsem nepričakovano, niso imeli konstablerji niti toliko časa, da bi oddali en sam strel.

Clone je v onem delu Ulsterja, ki je vključen v ozemlje proste irske države.

Belfast je dobil prvo poročilo o tej tragediji potom brzjavke postojnega načelnika, ki se je glasila: — Ne pošljite z vlaki nikakih nadaljnjih čet.

Nato so sledila poročila glede tega zavratnega napada.

Ulsterski ministrski predsednik, Sir James Craig se je takoj brzjavno obrnil na ministrskega predsednika Lloyd George-a ter energično zahteval odločno akcijo od strani angleške vlade.

London, Anglija, 11. februarja. Danes se je sporočilo o mobilizaciji irskih čet na obeh straneh ulsterske meje. Poročila z meje pravijo, da so mobilizirali Orange možje, to je Ulsterci, nad 10,000 mož in tudi Sinnfeinci niso zaostali ter mobilizirali še večje število mož, da zastražijo mejo ter preprečijo napade od strani Ulstercev. Ker postaja ogorčenost na obeh straneh z vsakim dnem večja, se je bati, da bo prišlo do številnih krvavih spopadov.

Vlada v Belfastu je oborožila ulsterske konstablerje tretjega razreda. Angleška vlada pa je s svoje strani določila, par nadaljnjih bataljonov vojaštva, da za- trejo vsak izbruh državljske vojne. Sir James Craig, ulsterski ministrski predsednik, se je danes po svojem povratku iz Londona takoj pričel posvetovati z vojaški- ni voditelji ter policijskimi na- čelniki.

Belfast, Irsko, 11. februarja. — Z ulsterske meje so prišla poro- čila, v katerih se glasi, da se bo še tekom naslednjega tedna opro- stilo vse jetnike, katere se je za- jelo tekom napadov na meji.

Poročila z meje pravijo nade- lje, da je prekinjen ves promet in da je pričakovati vsaki trenutek nadaljnjih izbruhov.

Ulsterci so seveda strašno ogor- čeni radi najnovejših razvojev na meji in vsi listi v Belfastu izjav- ljajo, da je treba naprtiti vso kribbo radi teh dogodkov izklju- čno le vladni Mihaela Collinsa. Zlo- čine so baje izvršili možje, ki no- sijo uniforme proste irske države.

BENEŠ JE DOSPEL KOT ZA- STOPNIK MALE ANTANTE V PARIZ.

Pariz, Francija, 12. februarja. Dr. Edvard Beneš, ministrski predsednik čehoslovanske republi- ke je dospel danes semkaj, da se posvetuje s francosko vlado gle- de gospodarske konference, ki se ima vršiti v Genovi.

Beneš zastopa "malo antanto" ter je v njenem imenu pojasnil ministrskemu predsedniku Poin- careju svoje stališče.

AVSTRIJA JE DOBILA DVA MILJONA FUNTOV KREDITA.

Pariz, Francija, 12. februarja. Havasova agentura naznanja, da je posodila Velika Britanija Av- striji dva milijona funtov sterlin- gov.

Obresti bo plačevala Avstrija iz dohodkov svojih železnic.

VOJAŠTVO PROTI ŠTRAJKARJEM.

Ko so pred izratikom zastražili delavci v Newport, Ky., tovarnah, je governor takoj pozval voja- štvo na pomoč. Strojna puška je ponavadi edin argument, ki ga ima vlada proti štrajkarjem.

TOMAŽ EDISON STAR 75 LET

Slavni izumitelj pravi, da je sicer velik prijatelj Forda, da pa bi ne glasoval zanj.

Thomas Alva Edison je dosegel v soboto starost pet in sedemdeset let. Prišel je v svoje labora- torije v West Orange, N. J. malo po deveti uri zjutraj ter se ta- koj lotil svojega običajnega dela.

Po deseti uri je dovolil časn- karskim poročevalcem interview ter rekel, da je bil Theodore Roosevelt največji človek, kar jih je kdaj videl v svojem živ- ljenju. Pa njegovemu mnenju je Sarah Bernhardt najbolj odlična ženska sedanosti. Glede Henry Forda pa je rekel, da bi ne bil dober predsednik, če bi ga po- klicali na to mesto. Konferenca, ki se je vršila v Washingtonu, ni po njegovi volji in on je tudi proti bonusu, katerega namera- vajo izplačati vojakom iz svetovne vojne.

Kmalu potem, ko je prišel v svoje naprave, je šel v delavni- ce, kjer je pozdravil svoje usluž- bence ter jim stisnil roko. Nato se je vrnil v laboratorij, kjer so ga čakali časnikarski poročevalci.

— Jaz nisem videl dosti ljudi v svojem življenju, — je rekel. — Jaz sem vedno v svojem labora- toriju ter ne grem pogosto ven. Jaz ne grem nikdar na bankete. Roosevelta sem videl le enkrat v svojem življenju ter mu stisnil roko. Da, rad sem ga imel.

Naslednje vprašanje se je ti- kalo Henry Forda. Vprašali so ga, če ga smatra za velikega mo- ža.

— Na en način da, a na drugi ne, — je odgovoril.

— Ali bi glasovali zanj, če bi kandidiral za predsednika?

— Ne, — se je glasil nagli od- govor Edisona. — To ni njegov posel. Če pa bi šlo za mesto rav- natelja kakega velikega industri- jalnega podjetja, bi glasoval dva- krat zanj.

Mr. Edison je mnenja, da bi Ford uspel s svojim načrtom gle- de Musele Shoals.

Njegove metode so dobre, — je rekel. — Več tisoč naprav je skušalo storiti to, kar je storil on, a nobeni se dosedaj še ni to posrečilo.

Glede konference v Washing- tonu je rekel, da je bilo boljše, če se je storilo to kot da se ni storilo ničesar v tem oziru.

Vesti iz Pariza poročajo, da Ru- sija ne bo hotela na genovski kon- ferenci priznati ruskega predvoj- nega dolga, napravljenega pod caristično vlado.

ZADEVA TAYLORJA ŠE NI POJASNJENA

Nova sled, katero so našli, vodi k nekemu odličnemu človeku v kine- matografski industriji.

Los Angeles, Cal., 11. februarja. Štiri detektivi stražijo neko hišo na zapadni četrti cesti v tem me- stu ter čakajo na prihod človeka, katerega bodo aretirali ter obdol- žili umora Williamia Desmond Taylorja. Mož, katerega iščejo, je človek, od katerega je dobil Walter Thiele, ki je bil tekom pre- teklega večera aretiran, kot osum- ljence, a pozneje izpuščen, krva- vo čepico, tako kot jo je nosil morilec Taylorja.

Policija izjavlja, da je človek, katerega hoče prijeti, udan zav- živanju omamljivih sredstev. Po- licija je prosila liste, naj zadrže njegovo ime dokler ne bo areti- ran. Preiskava je že njegovo sta- novanje ter izjavila, da je našla dosti dokazov, na temelju katerih ga lahko spravi v stik z umorom.

Ugotovilo se je nadalje, da je v stiku z umorom eden izmed naj- bolj odličnih ljudi v kinemato- grafski industriji, kojega imena se ni niti šepetaje omenilo v zvezi z umorom.

Uveljavilo se je novo teorijo gle- de umora, vsled katere je invol- virana neka ženska in tozadevna preiskava se vrši neodvisno od urada državnega pravdnika. De- tektivi izjavljajo, da bodo raz- kritja na temelju te preiskave predstavljala večjo senzacijo kot pa jo je povzročil umor sam.

Nadaljna preiskava, katero je uvedel okrajni pravdnik, se vrši naprej in preiskalo se je vse mo- goče eventualnosti, ne da bi se posrečilo uradu okrajnega prav- dnika vreči vsaj nekaj luči na ce- lo skrivnost.

Mr. Woolwine, okrajni prav- dnik, hoče osebno govoriti z Miss Mary Miles Minter, filmsko igralko, ki je bila dobra prijateljica umorjenega ravnotejja ter direkt- no zaljubljena vanj. Priznal je, da so jo zastopniki njegovega urada izprašali, a on hoče oseb- no pogovor z njo. Imel je že pogovor z Miss Mabel Normand, nadaljno filmsko igralko, ki je spadala med "prijateljice" umorjenega, a ni hotel ničesar izjaviti glede vsebi- ne pogovora.

Okrajni pravdnik Wolwine je izjavil:

— Mi vsi smo neprestano zapo- sleni ter delamo na obupen na- čin, a nismo našli dosedaj še ničesar, kar bi moglo dovesti do reši- tve tega zagonetnega slučaja.

POLITIČNI POLOŽAJ V NEMŠKI REPUBLIKI

Wirth je odpomogel položaju z izjavo, da bo vlada odstopila, če ne bo deležna podpore strank.

Berlin, Nemčija, 11. februarja. Kancelar Wirth je prišel zmago- slavno iz enega najbolj kritičnih položajev v celi svoji karieri, ko je prisilil državni zbor poka- zati svojo barvo in sicer v zvezi s glasovanjem glede štirih re- solucij, v katerih se je obsojalo kabinet radi njegove politike te- kom železničarske stavke.

Koalicijske stranke niso podpi- rale kancelarja s tem, da bi vlo- žile podpiralno resolucijo in vsled tega je bil izročen na milost in nemilost štirih opozicijskih pred- logov, katere so vložile štiri stranke.

Čeprav je bilo jasno, da bo vsaka teh resolucij poražena od večinskega bloka, je bil vendar položaj zelo preteč za kancelar- ja vsled skupnih naporov štirih strank.

Ker se je kancelar zavedal re- znosti položaja, v katerem se je nahajala njegova vlada, je vstal ter zahteval od zbornice prepri- čevalen dokaz njenega zaupanja v vlado. Rekel je, da je zaupanje zbornice absolutno potrebno in da mora resignirati, če bi štiri opozicijske stranke glasovale prot njemu in njegovemu kabinetu.

To povsem nepričakovano sta- lišče kancelarja je omamilo tako opozicijo kot vladne stranke in sklenjeno je bilo, da se bo v- sred direktno glasovalo glede direktne zaupnice za vlado. Pri- stajši kancelarja Wirtha so pre- pričali, da se bo to glasovanje končalo z zmago sedanje nemške vlade.

MORNARIŠKA POGODBA MED ŠPANSKO IN NORVEŠKO.

Kristjanija, Norveška, 12. febr. V soboto je bila sklenjena mor- nariška pogodba med Špansko in Norveško. Obe vladi sta dali dru- ga drugi obširne koncesije.

COOLIDGE IN PERSHING OB LINCOLNOVEM GROBU.

Springfield, Ill., 12. februarja. Danes sta obiskala Lincolnov grob podpredsednik Coolidge in gene- ral Pershing.

Oba sta imela pomenljive govo- re ter sta položila na grob dvojce krasnih vencev.

sar, kar bi moglo dovesti do reši- tve tega zagonetnega slučaja.

PAPEŽ PIJ — S VEČANO KRONAN

VELIKANSKE SLAVNOSTI V RIMU. — NAVZOČIH JE BIL NAD 60,000 GLEDALCEV. — VELIČASTNA PROCESIJA V BA- ZILIKO. — NAVZOČI SO BILI CERKVENI DOSTOJANSTVE- NIKI IN DIPLOMATI. — VSE SE JE ZAVRŠILO PO STAREM OBICAJU.

Rim, Italija, 12. februarja. — Danes je bil v baziliki cerkve sv. Petra kronan z velikim pompom papež Pij XI.

Navzočih je bilo veliko cerkve- nih dostojanstvenikov, tujezem- skih diplomatov ter članov rim- ske aristokracije.

Po kronanju je stopil papež na balkon ter podelil velikanski ljud- ski množici, ki se je zbrala na tr- gu pred katedralo, apostolski bla- goslov.

Pred cerkvijo je bilo zbranih do 200,000 oseb, dožim jih je bilo v cerkvi nad 60,000.

Ko je posadil kardinal Lega papežu tiaro na glavo, je zaoril po cerkvi krik navdušenja.

Ljudje so toliko časa upili in nazdravljali, da je bil papež pri- siljen zamahniti z roko, nakar je nastal mir. Šele potem se je za- mogla cerimonija končati.

Med celo cerimonijo je pel zbor cerkve svetega Petra gregorjan- ske psalme.

Procesiijo iz Vatikana v bazili-

LAEMMLE HOČE SPODITI VSE NEZAŽELJIVE.

Chicago, Ill., 11. februarja. — Nezaželjene v filmski industriji se bo odstranilo kot se odstrani suhe veje z dreves. — je izjavil Karl Laemmle, znani proizvajalec lino-slik, ko so ga vprašali za njegovo mnenje z zvezi z umorom ravnatelja Taylorja.

— Sto milijonov ameriških do- larjev, investiranih v tej industri- ji, je ogroženih vsled dejanj du- cata razpisništva in degeneriran- cev, — je rekel. — Devet in de- vetdeset odstotkov filmskega oselja obstaja iz zdravih in po- štenih ljudi. Mi nočemo dovoliti, da bi neznanja manjšina uničila to industrijo.

— Ničesar napačnega ni s Hollywoodom in cela zadrega ob- staja iz par degeneriranih. Jaz cenim Hollywood tako visoko, da si mislim postaviti tamkaj svo- stalni dom in jaz imam dvajset let storo hčerko.

NAD 40,000 TKALCEV BO ZA- ŠTRAJKALO.

Boston, Mass., 12. februarja. — V raznih tekstilnih središčih No- ve Anglije bo jutri zastražkalo nad 40,000 delavcev.

Štrajk je bil vsled tega progl- ašen, ker jim hočejo delodajalci skriti plačo za dvajset procentov ter podaljšati delatni čas od 44 na 54 ur na teden.

POŠTNA ZVEZA MED ITALIJO IN RUSIJO OBNOVLJENA.

Rim, Italija, 12. februarja. — Po sklepu rusko-italjanske pogod- be je bilo določeno, naj se zopet ustanovi poštna zveza med obema državama.

Brzjavna služba bo uvedena dne 15. februarja.

ROJAKI, NAROČAJTE "SLO- VENSKO-AMERIKANSKI KO- LEDAR".

Te zanimive knjige imamo že malo v zalogi. V nji so najboljše članki za sodobne razmere. Kole- dar stane s poštnino vred 40 cen- tov. Vaak, kdor ga je naročil, je bil kmalu zadovoljen. Na delo, dokler je čas.

Slovenic Publishing Company, 62 Cortlandt St., New York City,

ko je vodil cerimonijski mojster Monsignor Respighi.

V baziliki je bil grozen naval. Več žensk je omedlelo. V kapeli je bil poseben oddelek z zdravni- ki in zdravniškimi potrebščinami.

Na povratku iz bazilike se je vstavil novi papež pred grobom pokojnega papeža Benedikta. Tam je svečano obljubil, da se bo dr- žal njegovih ciljev in idealov.

RESIGNACIJA KITAJSKEGA MINISTRSKEGA PREDSEDNIKA.

Peking, Kitajska, 11. febr. — Dr. W. W. Jen, minister za ru- nanje zadeve in poslušajoči minist- rski predsednik je včeraj zvečer odstopil. Takoj potem se je obja- vilo, da je bil brzjavno pozvan, domov dr. Koo, ki je načeloval kitajski delegaciji na washing- tonski razoroževalni konferenci.

Glasi se je, da je poklicala vlada nazaj svoje delegate v na- menu, da izve za vse posamezni- sti, ki se tičejo uravnave spornih vprašanj na Daljnem iztoku.

INDIJSKEGA VODITELJA SO BAJE ARETIRALI.

London, Anglija, 12. februarja. Neka brzjavka iz Kalkute na- znanja, da se po Indiji vzdržuje poročilo o aretaciji indijskega na- cijonalnega voditelja Gandhija.

ZADEVA BAKLANOVA.

Chicago, Ill., 11. februarja. — Deportacijsko postopanje proti George Baklanovu je bilo ustavi- leno. Howard Ebey, priseljniški inšpektor za čikaški okraj, je poslal danes tozadevno sporočilo v New York, kjer se mudi sedaj ta slavni pevec kot član čikaške opere, ki gostuje v New Yorku. Deportacijsko postopanje proti njemu je dvignila leta 1920 ruska pevka Vera Amazar, ki je izjavi- la, da jo je privedel leta 1915 Baklanov v Združene države v nemoralne svrhe.

Izkazalo se je, da so bile te obdolžitve neresnične.

Posiljateljem denarja na znanje.

Pri kr. poštnem čekovnem ura- du v Ljubljani smo izposlovali, da dobimo vbočeno za vsako naše na- kazilo izplačilno potrdilo s podpi- sem naslovljenega ali njegovega pooblaščenca.

Sporazumno s tem ne bomo za- naprej več razpošiljali dosedaj običajnih obvestil z označbo dne- va, ko je bil odposlan denar iz Ljubljane na zadnjo pošto. Mesto teh obvestil bomo poslali za vsa- ko denarno pošiljatev, ki smo jo prejeli dne 9. decembra 1921 ali kasneje, izplačilno potrdilo s pod- pisom naslovljenega oziroma nje- govega pooblaščenca.

Te vrste potrdila pa prihajajo večkrat le počasi z zadnjih pošt nazaj v urad čekovnega urada v Ljubljani, kjer se zbirajo in šele nato odpošljejo v Ameriko; radi tega ter drugih možnih zamud nam bo mogoče razposlati potrdi- la šele v približno devetih ted- nih od dneva, ko smo izdali prej- jemno potrdilo oziroma kakorbi- to ista prejmemo. Denar pa bo neglede nato izplačan enako hit- ro in pod istimi pogoji kot do sedaj.

Spoštovanjem
Frank Sakser State Bank.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nizki ceni, zanesljivo in hitro.

Včeraj se bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:			
Razpošilja za zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.			
300 kron	\$ 1.20	1,000 kron	\$ 3.90
400 kron	\$ 1.60	5,000 kron	\$ 19.00
500 kron	\$ 2.00	10,000 kron	\$ 37.00

Glasom narodne ministrstva za pošto in brzjavlj v Jugoslaviji je sedaj mogoče tudi nakazovati zneske potom pošte edinole v di- narjih; za vsake štiri kreme bo izplačan en dinar; razmerje med dinarjem in kremo ostane torej neupremenjeno.

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.			
50 lir	\$ 2.90	500 lir	\$ 26.00
100 lir	\$ 5.40	1000 lir	\$ 51.00
300 lir	\$ 15.60		

Nemška Avstrija:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank am Danajb".

Radi velikanskih razlik v tečaju izplačujemo sedaj v Avstriji samo ameriške dolarje. Naša pristojbina za vsako posamezno nakazilo do \$10.— znaša 50 centov; od \$10.— do \$50.— po \$1.—; in za večja na- kazila po 2 centa od dolarja.

Pod istimi pogoji izstavljamo tudi dolar-čke in pošljemo ame- riške dolarje v Jugoslavijo in v Italijo.

Vrednost denarja sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričako- vano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega. Mi računamo po ceni-iztega dne kot naši poštni denar dajemo v roko.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podru- žnic imamo najmanjšo izstavno omejitev, ki bodo velike ko- risti za vas, ki se ne ali se boje posluževati naše banke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 62 Cortlandt St., New York

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY
 owned and Published by
FRANK SAKSER, President
LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
 88 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno velikim in prazničnim.

En leto leta	En leto leta	En leto leta
En leto leta	En leto leta	En leto leta
En leto leta	En leto leta	En leto leta

GLAS NARODA
 (Voice of the People)
 Printed Every Day Except Sundays and Holidays.
 Subscription yearly \$5.00

Advertisements on Agreement.

Drugi brez odplačila za objavo ne smejo biti. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri sprejemanju naročil naročnik plača, da se mu tudi pošilja brezplačno, da hitro prejme naslednje.

GLAS NARODA
 88 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
 Telephone: Cortlandt 2276

ZAPOSLENI HOLLYWOOD.

Proti splošnemu prepričanju, — pravi Mrs. Atherton, je mesto Hollywood, ki je postalo v zadnjem času proslulo radi skrivnostnega umora in ki je bilo že preje proslulo kot proizvajalec prav tako številnih škandalov kot kinoslik, prav tako mesto kot je vsako drugo manjše mesto, nahajajoče se v neposredni bližini velikega mesta.

Mrs. Atherton je živila tam dolgo časa in čeprav je pogosto čula o "divjih prireditvah" kot so na dnevnem redu v vseh mestih v sedanjih pokvarjenih časih, se ji vendar dozeveda, da je večina prebivalstva preveč trdo zaposlena, da bi si mogla privoščiti razuzdanost v kakršnekoli večjem obsegu. Prebivalci Hollywooda so baje neprestano zaposleni.

— Na, licu mesta morajo biti ob osmih, da so pripravljani na delo, ki se prične ob devetih. Redko kdaj zapuste pozornico pred šesto uro zvečer. Do onega časa nimajo v mislih drugega kot počitek, da se pripravijo na delo prihodnjega dne.

Da potrdi še v večji meri svojo izjavo, pravi Mrs. Atherton, da je lahko v Hollywoodu cenejše živeti kot pa v iztočnih državah. Živila so poceni. Gorko podnebje dela človeka skoro neodvisnim od premoga. Avtomobil ima lahko človek v garaži za dvajset do dvajset dolarjev. V New Yorku bi moral plačati najmanj pet in sedemdeset. Ljudje se pritožujejo radi visoke stanarine, ki pa je še vedno nižja kot pa drugod.

Očividno je treba iznebiti se kot popolnoma napačne ali vsaj delno napačne ideje, da pomenja filmska kolonija neprestan piknik. Če morajo igralci pričeti z delom ob osmih ter "garati" do šestih zvečer, če se pritožujejo radi stanarine ter se zanimajo za cene živil, potem se ne razlikujejo dosti od ostalih smrtnikov. Tudi v drugih vaseh in naselbinah je prišlo do umorov in pripetile so se tudi drugod stvari, na katere ne morejo biti dotični prebivalci ponosni.

Tako piše neki newyorški list, a dejstvo ostane, da je Hollywood kužno gnezdo, katero je treba očistiti. Takozvane glave, ki vladajo tam, imajo preveč denarja in časa na razpolago ter premalo možganov, da bi projicirali svoje sile v pravo smer. Raditega se vdajajo ekscesom in najgriši razuzdanosti.

Jugoslavija irredenta.

Pretne tržaskih fašistov.
 Povodni dogodki v Šibeniku je izdala zveza tržaskih fašistov oglas, v katerem grozi s pogromom proti jugoslovanskemu življu v neodrešeni domovini. V tem proglasu izjavljajo fašisti: "Tržaski fašisti pozdravljajo odločen in plemenit korak mornarjev, ki so z ladjo "Audare" branili italijansko čast; obenem pa protestirajo proti vedno večši se ponavljanju izredom Hrvatov in onih italijanskih (!!) mestih Adrije, ki smo jih morali z bolelostjo žrtvovati Jugoslaviji. Pozivljamo vladno in to enkrat za vselej, da naj z največjo odločnostjo zavrne jugoslovanske nesramnosti, za sebe si pa pridržuje pravico, da smatramo odgovorne vse Jugoslovane, ki živijo v Italiji, za vsa divjaštva, ki jih vprisporo njihovi sonarodnjaki v škodo naše časti in dostojanstva našega naroda." — Ta fašistovski poziv je jasen dokaz, da se pripravljajo Italijani na nova divjaštva proti našemu nesrečnemu življu v neodrešeni domovini.

Samomor pomorskega v Trstu.
 Ko je šel delavec Silvester Lisjak pri Sv. Ivanu v Trstu proti hiši št. 527, je zaslišal, da se v četrtem nadstropju te hiše odpira okno, na katerem se je prikazal nek moški. Že v naslednjem trenutku je skočil mož na tlakovano cesto, kjer je ostal na licu mesta mrtev z razbito črepinjo. Samomorilec je bil pomorščak Ivan

Velika tatvina v Trstu.

V uradnih prostorih okrajne bolniške blagajne v Trstu so neznan storilec navrtali železno blagajno ter odnesli svoto 80.000 lir, ki je bila namenjena za izplačilo uslužbenecem. Policija zasleduje predizredne tatve, a brez uspeha.

BIVŠI KRONPRINC — KOVAČ.
 Bivši nemški kronprinc, ki živi v prognanstvu na otoku Wieringen, se v svojem prostem času (katerega mu ne manjka) bavi s kovaško obrtjo.

Iz Slovenije.

Tihotapstvo ob meji.

Iz Loske doline poročajo: Tihotapstvo v naši dolini še vedno bujno cvete. Kljub precejšnjemu številu orožništva in pograničnih čet se ta "obrt" ne more ustaviti. Oblastveni organi bi morali pogledati večih v znana zbirališča te "delniške družbe" ter malo zasledovati njihova pota. Ne sme se dopustiti, da zavlada v tem oziru popolna anarhija in neupoštevanje zakonov. Odrediti bi se morala za vsakega tihotapca, oziroma onega, ki financira to "podjetje", stroga kazen. Vodila naj bi se natančna evidenca vseh konj in goveje živine, kakor tudi nakup in prodaja iste. Ker imamo tu, kot že rečeno, dovolj raznih organov, bi se to lahko izvedlo brez vsakih posebnih stroškov. Pokrajinska uprava za Slovenijo bi mnogo koristila večini tukajšnjega prebivalstva, ako bi izdala za to potrebne uredbе, katere bi bile v stanu preprečiti, oziroma omejiti delovanje teh res državni škodljivih elementov.

Pod vagonček je padel.

Martin Vrankar, rudniški zavičaj v Trbovljah, je spremljal motorni vlak, naložen s premogom. Med vožnjo je hotel premeniti tir. Pri tem je vsled hitrosti vlaka izgubil ravnotežje ter padel pod vagonček, ki mu je šel čez desno nogo in jo zdrobil.

Nesreče pri delu.

Josip Bratč, ključavničar na državni železnici v Ljubljani, je pilil železo, pri tel pa lu je mali kosček odletel v levo oko in ga težko poškodoval.

Pri popraviljanju žleba na mestni ubožnici v Celju je padel s strehe kleparjev sin Korbar ml. In si zlomil obe roki.

Težke opekline je dobil 27letni kotlar južne železnice Rupert Klavac v Studenih pri Mariboru. Popraviljal je neki zakurjeni kotel v delavnici južne železnice, pri čemer je odletel zamašek in ga je vroča voda ožgala po telesu.

Kako sre gradi nemški most do Adrije.

Iz Gornje Radgone poročajo: Zopet smo opazili, kako se zida nemški most do Adrije. Videlo se je povsod, kako so od hiše do hiše "rajjale" kosarice, v katerih so bila različna darila za praznike. Obdarovani so bili pa le tisti, kateri pomagajo zidati ta most. Nič se pa ni spomnil naših narodnih delavcev, ki to gradbo podirajo. Svetovali bi vsem slojem, ki imajo še kaj narodnega čuta, da bi si vzeli za vzgled to nemško delo, katero nam lahko v doglednem času dosti škoduje, in naj nastopijo proti temu delu, dokler se ni prepoznalo. Vsi, ki so v politični, bi morali vse potrebno ukreniti, da se končno uredijo tukajšnje razmere.

Aretacija sekvestra.

Iz Kapele na Štajerskem poročajo: Tu je bil radi utemeljenega suma poverbe večjih svetov aritiran Janez Ev. Stubeč, katerega je po njegovem bahavem nastopanju poznala daljna okolica. Ker je bil sekvester večjih posestev, je to svojo službo zlorabljal v sebične namene in nič hudega slugeče posestnike potegnil za precejšnje zneske, ki presedajo dosedaj svoto 200.000 kron. Nepošteni sekvester je sedaj pod ključem.

čim in premišluje svoje življenje ter je najbrže že prišel na to, da je ključ do sreče in blagostanja edino le poštenost. Zapeljane mu človeku tega ne smemo toliko šteti v zlo, ker je žrtev časa, ki je prepolnjen z ogabnim materijalizmom. Pomilovati je le, da je vsled pomanjkljive vzgoje zavrgel čut poštenja.

Smrt plemenitega moža.

V Ljubljani je umrl v visoki starosti 82 let poštni blaginik v pokoju Rajko Arce, stric gospe Franje dr. Tavčarjeve, ki je zapustil vse svoje premoženje Dramatičnemu društvu v Ljubljani, od katerega naj se glasom oporoče polovica porabi za dosmrtno penzije igralcev, druga polovica pa za vzgojo igralcev. Glavno vrednost zapuščine predstavljajo zemljišča, ki se cenijo nad 1 milijon kron. Rajko Arce je bil ena najmarkantnejših ljubljanskih osebnosti, ki se je odlikoval zlasti po svoji slovanski zavednosti in svo bodomiselnosti. Bil je velik ljubitelj zlasti ruskega naroda in je dolgo let stalno obiskoval po več mesecev na leto ruska mesta. Tik pred svojo smrtjo je še izrazil svojo najodločnejšo željo, da se njegovo truplo po smrti vpepi v praškem krematoriju in da se njegov pogreb izvrši brez duhovščine. Pokojnik je bil plemenitega in kremenitega značaja. Umrl je kakor samotarec. Opozorjen, da bi si kot slab starček moral privoščiti boljše hrano in vsaj zakurjeno stanovanje, je apodiktčno zavrnil, da on na svetu nima ničesar več iskati in da naj njegovo premoženje raje ostane za narodne in kulturne namene. Pogreb se je vršil iz Hilarjeve ulice. Spreved se je ustavil pred dramskim gledališčem, kjer so zadoneli tuborni zvoki fanfar, pevski zbor gledališča pa je zapel večno lepo žalostinko "Vigred". Spreveda se je vdeležilo vse gledališko osebje in številni stanovski tovarši in prijatelji pokojnika, med drugimi pokrajinski namestnik Ivan Hribar in vodja poverjenišva za socialno skrb Adolf Ribnikar. Truplo plemenitega moža so položili v Tavčarjevo rodbinsko grobnico pri Sv. Krištofu. Udruženje gledaliških igralcev je poklonilo svojemu velikemu dobrotniku krasno venec s trobojnicami.

Trgovina z lesom.

V zadnjem času je precej oživela izvozna in notranja trgovina z rezanim in gradbenim lesom. Predvsem kupujejo gradbeni podjetniki po naših mestih potreben les in ga spravljajo v skladišča. Trgovino zelo ovira pomanjkanje vagonov. Na nekaterih železnih postajah ležijo velike množice lesa, ki bi se morale transportirati, a se morejo dnevno odposlati le male množice. Take razmere seveda izključujejo kupcijske zaključke s hitro dostavo.

Umrla je

v Sromljah starišer Petan heerka Kristina, dijakinja.

Vinske cene v ormoški okolici.

Vinska trgovina v ormoški okolici je zelo živahna. Kupec je posebno veliko iz Ljubljane in ostalih krajev Kranjske. Slabše vrste vina se prodajajo liter po 20 do 22 K, srednja po 22 do 26 K, fina sortirana po 26 do 32 K, najboljša pa po 38 kron.

Peter Zgaga

V Genovi se bo vršila gospodarska konferenca.

Konferenca se bo marsikdo vdeležil, in baje bi se je tudi Francija vdeležila, če bi dobila zagotovilo, da se ne bo konferenca razen nje ničče drugi vdeležil.

Poštnina je v Jugoslaviji jako draga.

Z denarjem, ki ga izda človek za marke, lahko že par dni živi. Vsled tega so pa v navadi sledeča pisma:

Dragi prijatelj:
 Želim ti vesele božične praznike, srečno novo leto, vesele velikonočne in binkošne praznike. Obenem ti čestitam k tvojemu rojstnemu dnevu in godu. Sprejmi že vnaprej moje čestitke, če boš dobil kakšnega potomca. V slučaju, da bi ti bila sreča izvanredno mila, sprejmi moje prisrčne čestitke. To pismo je v veljavi za celih deset let.

Tvoj prijatelj

Le potolaži se dragi rojak; nikdar ne more biti tvoj žep tako strašno prazen, da bi ne mogel imeti luknje v njem.

Gospodje v Washingtonu so tako kadili drug drugemu, da je ves svet zavil v dim negotovosti.

Prohibicija je proizvedla vsaj eno dobro stvar, — namreč krajše govore pri banketih.

Vsak poročen človek ve, da bi lahko nosil denar v hranilnico, če bi ne bil poročen.

Če bi ne bilo toliko mladih ljudi, ki igrajo golf in toliko gospodov srednje starosti, ki rešujejo probleme naroda v brivnicah ter v grocerijah, bi ne bilo treba nam ostalim tako trdo delati.

V neki cerkvi v New Jersey imajo na dnu krožnika, s katerim pobirajo prispevke, naliman papir, da ne more človek, ki je vrgel na krožnik kvoder, vzeti pet in štirideset centov drobiža.

Kadar se plešast človek prikloni kak ženski, misli ona, da jo skuša poljubiti.

Ljudje, ki so pripravljani voziti naglice preko petdesetih milj na uro, so tudi pripravljani voziti preko vsake druge stvari.

Najboljši dokaz, da je bilo nekoč v Sahari morje, je ta, da hodijo tamošnji domačini še sedaj nagi.

V New Yorku je poseben urad, ki ima skrbeti za zdrava stanovanja.

Nekoč se je pritožil neki človek, da je njegovo stanovanje tako vlažno, da rastejo gobe po zidu.

Prišla je posebna komisija, vzela nekaj gob s seboj, jih preiskala ter izdala naslednji odlok: Gobe niso užitne. Vsled tega je treba stanovanje popraviti.

Lahom v album.

Lepo, lepo, da Idrjo ste vzeli, ker v nji je dosti živega srebra. A vse srebro vesoljnega sveta vam nikdar sifilisa ne zaeli, ki se je lotil vašega duha.

Jugoslavanska Katol. Jednota

Ustanovljena 1. 1823

Inkorporirana 1. 1900

GLAVNI URAD, v ELY, MINN.

Glavni odborniki.

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
 Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Le. Ala, O.
 Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
 Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
 Blagajnik nepriznanih smrtnih: JOHN MOVERN, 524 E. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

MOHOR MLADIČ, 2603 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
 FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
 GREGOR J. PORENTA, Box 170, Black Diamond, Wash.
 FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravnični odbor:

VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
 PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
 JOSIP STELLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
 ANTON CELARCO, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatev naj se pošilja na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišča spričevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslavanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Osemdesetletnica društva.

V Zagrebu je bila svečana proslava osemdesetletnice obstoja hrvaško-slovonskega gospodarskega društva, katere so se udeležili razen članov društva tudi razni bostojanstveniki, zastopniki vladne, kulturnih društev itd.

Nesreča na Savi.

Ob izlivu Save v Donavo pri Kalimegdanu sta zadela skupaj "emorker" "Prizren" in potniška ladja "Strossmayer", ki vozi med Beogradom in Zemunom. "Prizren" je bil prebit in se je po treh minutah potopil. Posadka se je rešila. Na "Strossmayerju" je nastala velika panika, vendar pa ni bilo večje nesreče.

Zrušila se je nova hiša.

V Beogradu se je zrušila nova gradnja hiša v ulici braće Nedice št. 2. Šele pred kratkim se je selilo v hišo 12 družin, ki so bile rešene, da imajo streho nad glavami. Hiša se je zrušila do temelja ter ukopala v ruševinah pohištvo, sreh in hiši stanujoči strank. Prebivalci so se še pravočasno rešili.

Velik požar v Bosni.

V Dobrlinu je pogorela velika žaga in veliko skladišče lesa, med em približno 45 vagonov desk. Škoda znaša več milijonov. Žaga je pogorela že dvakrat: 1. 1899 in 1908. Sedanji požar je nastal naje vsled nepazljivosti čuvajev.

"Times" o šibenickem dogodku.

Dunajski dopisnik londonskega lista "Times" je poslal svojemu istu obširen in objektivni izveštaj o šibenickem incidentu; a list, sam je dodal na temelju svojih informacij komentar, v katerem ugotavlja, da je za obe državi ne-nili dogodek povzročila prisotnost italijanskih ladij v jugoslovanskih pristaniščih in da je pa prisotnost le dokaz italijanske trdovglavosti. List dalje trdi, da so bili ti dogodki nevarnejši, nego se je to zdelo na prvi pogled. Italija je poslala v dalmatinske vode svoje ladje, a Jugoslavija je bila pripravljena na odpor. K sreči je italijanska vlada se o pravem času uvidela, da taki incidenti iz-zivajo usodne posledice, zato je čela z obratovanjem.

Železniški promet na progi Ljutomer—Gornja Radgona

je bil 2. januarja zopet odprt. Vse občine ob progi so bile pozvane, da so morale voziti premog iz ormoškega promogovnika in tako založiti železnico, da je lahko prizivajo usodne posledice, zato je čela z obratovanjem.

Zrno do zrna - pogača,

Kamen do kamna - palača!

Vložite Vaš denar v sigurno banko in zavarujte se s tem pravočasno za Vašo starost.

Na vloge pri nas plačujemo do daljnjega 4% na "special interest account", (posebni obrestni račun). Vloge so zasigurane z najboljšimi fond. Državno nadzorstvo!

FRANK SAKSER STATE BANK
 glavno zastopstvo Jadranske Banke

82 Cortlandt Street,
 New York, N. Y.

Edgar Allan Poe:

Čudoviti doživljaji Arturja Gordon Pyma.

Za "Glas Naroda" prevel A. Babec.

(Nadaljevanje.)

Vtis teh besed na Petersa je bil strašnejši kakor sem pričakoval. Tako Peters, kakor tudi Avgust, ki sta se na tihem najbrž že sama pečala s to mislijo, sta Parkerju pritrdila ter zahtevala, da se niti minute več ne odlašaja s izvršitvijo Parkerjevega kanibalskega načrta. Ker sem izprevidel da bi bile vse nadaljnjše besede odveč, sem prišel misliti na lastno varnost.

Izjavil sem torej, da sem zadovoljen ter sem prosil samo eno uro odloga, da se megla razpti. Kajti mogoče je, da se baš sedaj nahajamo v bližini kake ladje. Moji tovariši so se končno vdali ter pristali v amoj predlog. Megla se je res kmalu razpršila, toda o kaki ladji ni bilo niti sledu. Pripravili smo se torej, da potegnemo žreb.

Edina metoda, katero smo mogli uporabiti, je bila vlečenje klinčkov. Te smo naredili iz trske lesa, nakar so mi rekli, naj jih jaz držim. Jaz sem se oddaljil od svojih tovarišev na drugi konec krova, dočim so me moji nesrečni tovariši molče čakali. Ko sem uravnaval klinčke, sem trpel naravnost peklenke muke. V takih okoliščinah čuti vsak človek, da mu je njegov lastni Jaz najbližji. Izprva nisem imel niti toliko moči, da bi trčice pravilno pritrgal; prsti so mi odpovedali pokorščino in noge so se mi šibile. Končno me je prebudil Parkersov glas, ki je zahteval naj hitim ter rešim nje- ga in tovariše že končno strašne negotovosti. Toda še vedno se nisem mogel odločiti, kakšno zvijačo bi izbral, da bi kak drugi od mojih nesrečnih tovarišev potegnil najkrajši klinček, kajti dogovorili smo se, da oni, ki potegne najkrajšega, mora žrtvovati svoje življenje za ohranitev ostalih.

Končno ni bilo več mogoče odlašati in prišel sem tavati na — sprednji konec krova, dočim mi je srce burno bilo ter grozilo, da mi bo razgnalo prsi. Iztegnil sem roko, v kateri sem imel žrebe, — proti svojim tovarišem. Peters je brez odlašanja potegnil; bil je prost — vsaj njegov klinček ni bil najkrajši. Zbral sem vso svojo moč ter ponudil klinček Avgustu. Tudi on je hitro potegnil; potegnil je srečno, bil je prost. Sedaj je bila možnost smrti in življenja zame enako velika. V tem trenutku se me je polastila besnost tigra in občutil sem največjo besnost proti temu ubogemu bitju, ki je stalo poleg mene — Parkersu. Toda ta občutek ni dolgo trajal; stisnil sem ustne, zaprl oči ter iztegnil roko proti Parkersu. Polnih pet minut je trajalo, predno se je mogel odločiti, katerega naj potegne. Končno pa sem za- čel, da je potegnil. Odločitev je bila torej tu, toda jaz nisem vedel, kdo je zapadel smrti: jaz ali on. Nihče ni govoril in nobeden nahu se ni drznil pogledati, kako je odločila usoda. . . . Končno je vzel Peters mojo roko ter jo od- prl. Na Parkersovem obrazu sem takoj opazil, da sem jaz prost in on obsojen. Ilustiral sem po sapl- nato pa padel onesvečen na tla.

Prišel sem se pravočasno k se- bi, da sem videl tragedijo smrti onega, ki si je največ prizadeval, da se je uresničil ta strašni načrt. Niti najmanj se ni branil; Peters je šinil proti njemu ter mu zabod- del nož v hrbet. Parkers je padel brez besedice mrtev na tla. . . . Nočem se muditi pri opisova- nju strašnega obeda, ki je nato sledil. V sanjah si človek morda lahko predstavlja kaj takšnega, toda, da bi opisal peklenke mu- ke in občutke tekom čnih obedov, za to sem preslab! Dovolj. Od — Parkersovega mesa smo živeli štiri- ri sledeči dni, ki mi ne bodo bli- rikdar iz spomina, namreč od 17. do 22. julija.

Dne enindvajsetega smo bili trajal le kake četrte ure. Mi smo vlovili nekoliko doževnice v rju- ho, katero smo dobili v vodi na hodniku. Dasi ni bilo te vode več kot pol galone, vendar nas je na- vdala z novim upanjem.

Dne enindvajsetega smo bili zopet v skrajni sili. Vreme je bi- lo stalno lepo; le včasih se je raz- prostrela lahna megla, ki se je pa vselej kmalu porazgubila. Ko smo dne enindvajsetega ta- ko sedeli ter premišljevali o svo- jem žalostnem položaju, se mi je porodila misel, ki mi je dala is- krice novega upanja. Spomnil sem se, da mi je dal Peters po- sekanko jabolka skiro, katero naj bi spravljal na varen kraj. Se- danj se mi je zdelo, da bi s pomoč- jo te sekire lahko odkrili krov — nad jedilno shrambo ter tako pri- šli do živila.

Moji tovariši so se zelo razve- stili mojega predloga ter so na- glo stekli po sekiri. Pričeli smo z vso močjo sekati luknjo v krov; sekala sva pravzaprav samo dvr, namreč menajajoč se, Peters in jaz kajti Avgust je bil preslab, da bi nama mogel pomagati. Tudi mid- va sva bila zelo slaba in izprevi- del sem takoj, da boho pretekle še dolge ure, predno bova mogla izsekati dovolj veliko luknjo. —

Toda nismo izgubili poguma ter smo sekali ob svitu meseca celo noč, in ko se je pričelo daniti ju- tro trindvajsetega julija, smo do- segli svoj cilj.

Peters se je ponudil, da gre doli in res se je kmalu nato vrnil z malim lončkom v roki, ki je bil napolnjen z olivami. Razdelili smo si jih med seboj ter jih hla- stno požili, nakar smo spet spu- stili Petersa doli. Sedaj se je vr- nil z velikim kosom plečeta ter s par steklenicami madeira vina. Šunka je bila šele pri kosti zau- žitna, kajti bila je pokvarjena od slane morske vode. Mi smo si po- steno razdelili oni del, ki je bil zaužit. Peters in Avgustus se nista mogla premagovati ter sta- takoj pojedla svoj delež, jaz pa sem bil bolj previden ter sem mi- silil na pretečo kazen žetje, zato sem le malo jedel. Nato smo se ne- koliko odpočili od svojih presta- nih muk.

Opoldne smo zopet ponovili svo- je poskuse, da dobimo provijant. Do večera sva se potapljala s Pe- tersom doli ter se vračala z več- jim ali manjšim deležem nazaj. Bila sva srečna, kajti posrečilo se nama je dobiti še tri lončke oliv- ter skoraj tri galone dobrega vi- na. Kar najpa pa je najbolj raz- veselilo, je bila mala želva, ki jo je našel Peters doli; kapitan Bar- nard je dobil namreč več takih želv od svojega prijatelja, povelj- nika ladje, ki so je ravnokar vr- nila z lova na tulnje v Tihem o- ceanu.

Te vrste želve so se nahajale večinoma na Galapago otokih, ki so dobili tudi ime po teh želvah, kajti beseda "galapago" pomeni v španščini želva iz sladke vode. Vseled svojih gotovih posebnosti in značilnosti glede svoje veliko- sti in hoje, so jih imenovali tudi "slonove želve". Nekatere od teh dosežejo naravnost neverjetno ve- likost. Tako sem jih jaz n. pr. že videl, ki so tehtale dvanajststo do petnajststo funtov. Izgledajo zelo čudno, skoraj bi rekel ostu- dno. Hodijo zelo počasi ter neo- kretno. Vratovi imajo zelo dolge in vitke, ki so navadno do dva čevljava dolgi. Glata take želje je čudovito podobna kraljevi glavi. — Te želve morejo neverjetno dolgo živeti brez hrane; ve se o želvah, ki so bile čeli dve leti na ladji prav brez vsake hrane ter so bile po preteku tega časa še vedno do- bele in tolstve. V nekaterih ozirih spominjajo človeka na velblode, na te ladje pušave. Pri korenini vratu imajo nekako gubo ali vre- so, ki je vedno napolnjena z vo- do. Tako so nekatere ubili, ki so se celo leto strdale, pa so še na- šli v njih do tri galone sladke vo- de. Te želve imajo zelo okusno meso ter so včasih edina hrana pomorščakov, ki love kite ali tu- lje v Tihem oceanu.

Ta, ki smo jo mi ujeli v spod- njem delu ladje, je tehtala pri- bližno le sedemdeset funtov. Bila je izvanredno tolstá samica ter je imela v sebi preko en kvart — sladke vode. Ta voda je bila za nas pravi zaklad; padl ismo na kolena ter zahvalili Boga za pravo- časno pomoč.

Treba je bilo velikega truda, da smo pripravili žival skozi lu- knjo na krov, kajti želva se je besno branila ter razvijala ču- do- vito moč. Že se ji je skoraj posre- čilo izmuzniti se Petersu iz rok ter se potopiti zopet v vodo, ko ji je Avgust vrgel zanko okoli

UNUKI POKOJNEGA PREDSEDA NIKA ROOSEVELTA.

Slika nam kaže otroke Kermita Roosevelta, sina pokojnega predsednika Teodorja Roosevelta.

Mala Pavla.

Spisal Ivan Podržaj.

Imenovali so jo malo Pavlo, ker ji je bilo ime Pavla in ker so jo vsi poznali od njenega rojstva. Ostala je vedno "mala Pavla". Bogu in pri ljudeh. Višje šole ni čeprev je rastle in dorastla v vi- soko lepo dekle. Vsa vas jo je po- znala le pod tem imenom. Bila je amulet vseh ne samo zaradi svoje lepote, ampak tudi zaradi svoje ljubke prijaznosti. Kdor pa je po- znal njeno dušo, temu je še več kot amulet.

Svetovnopolični položaj

je še vedno nerazjasnjen. Ne ve se namreč, kakšno stališče zav- zame novi francoski ministri — predsednik Poincaré napram skli- canju svetovne gospodarske kon- ference v Genovi. Listi trdijo, da se Poincaré ne bo udeležil te kon- ference, ampak pooblastil druge- ga. Ni torej res, da bi se Franci- ja konference ne udeležila; saj je to takorekoč principielno izklju- čeno, ker bi Francija s tem sama- sebe izolirala. Konferenca v Ge- novi je sklicena, udeležil se je oko- li štirideset držav in če pomisli- mo, da ruski in nemški delegatje gotovo ne izostanejo, potem si ni mogoče niti misliti, da bi se ho- tela Francija takorekoč sama po- staviti v kot. Pač pa bo nova fran- coska vlada skušala Anglijo pred- otvoritvijo genovske konference pridobiti za to, da se bolj pribli- ža francoskemu stališču. Ako ver- jamejo "Daily Mailu" je Poin- care že Lloyd George predlagal:

1. da se angleško - francoski do- govori, kakor je bil sklenjen med Lloyd Georgeom in Briandom, do- polni z vojaško konvencijo; 2. — da se po preteku 10 let obnovi; 3. — da naj velja tudi za slučaj, če — Nemčija napade Poljsko, Anglija namram temu še ni zavzela stali- šča. Kar se Amerike tiče, bo v Genovi itak samo opazovalka; — nasprotna pa je temu, da bi v Genovo prišel Ljening. Po zadnjih poročilih pa to itak ni misljeno, kajti med ruskimi delegati se i- guenujejo Čičerin, Krasin, Kame- nev, Rykov in celo bivši carski minister Kutler, ki je finančni strokovnjak, ne pa Ljening.

Pet kmetov utonilo.

Osečki listi poročajo, da je pre- važalo pet kmetov drva v Dalj preko Donave. Nesreča je hotela, la se je težko obložen čoln pre- vrnil in vseh pet seljakov je na- glo smrt v valovih Donave.

vratu, nakar smo jo potegnili na krov.

Vodo smo skrbno zlijali v vre ali lonček, v katerem so bile prej ol- tive. Nato smo izpili vsak gotovo nmero ter sklenili, da bomo pili vsak dan le toliko, dokler bo za- loga trajala.

Zadnje dni je bilo vreme traj- no suho in lepo in naša obleka, — kakor tudi vse odeje, so se po- polnoma posušile. Želvo, katero smo hoteli kolikor mogoče dolgo ohraniti pri življenju, smo vrgli na hrbet ter jo poleg tega še pri- vezali.

(Dalje prihodnjič.)

Mala Pavla je živela ves čas pri materi, ki jo je vzgojila v strahu božjem, da je bila v milosti pri Bogu in pri ljudeh. Višje šole ni obiskovala, pač pa se je zadostno izobrazila z branjem knjig iz ka- planove knjižnice. Bila je pošteno in odkritosrečno dekle.

S kaplanom se je razumela do- bro. Prihajal je večkrat na dom. Še prevečkrat. Nasprotniki cer- kve so radi govorili o njegovih obiskih, ženske pa so deloma iz- zavisti, deloma iz prirojenih brljavosti šepetale o stvarih, ki so bile za malo Pavlo še deveta de- žela.

Kaplanija ni bila daleč od nje- ne hiše. Zato je šla včasih kar sa- ma h kaplanu, ki ji je pravil lepe stvari iz življenja, dneve dogo- de in tako naprej. Privadila sta se tako eden drugemu, da je bilo obema težko, ako se nista videla vsak dan.

Kaplan je bil inteligenčen mož, ki je že v bogoslovju pisal v lepo- slovne liste, pozneje pa je živel resignirano kot prevaran idealist. Vso praznino, ki jo je čutil v duši, hrepenel po delu, mu je izpopol- njevala mala Pavla s svojo ne- dolžnostjo in odkritosrečnostjo. Nobene slabe misli ni bilo v nje- govi duši. Za hudobije ni bil spo- soben. Čutil je večkrat, da ne mo- re biti vse tako, kakor mora pri- povedovati ljudem. Njegovi dvo- jni pa ga kljub temu niso silili k razmišljanju živilske resnice.

Ko je bilo mali Pavli dvajset let, je prišel v vas mlad simpati- čen fant kot tajnik župnikove po- sojilnice. Pri prvem srečanju je pozdravil Pavlo tako prijazno, da se je ozrla za njim. Vseč ji je bila njegova prijaznost. Tembolj, ker je bil njegov prednik grd in ne- posebno priljubljen. Nikdar ni mogla govoriti z njim po svoji volji, tudi takrat ne, ko je stanov- al pri njih. Novi tajnik pa je prvi trenutek zadel pravo struno v njeni duši.

Tako se je moralo zgoditi, da sta se medsebojno približala. Mla- di tajnik je kar ni mogel pozabiti. Ko pa je slišal samo dobro in lepo o mali Pavli, mu je vzkipeo silno hrepenenje po njej. In ko se mu je posrečilo, da je dobil sobo v hi- ši male Pavle, se je pričel med njima roman mlade ljubezni.

Mala Pavla je ostajala doma in le redko govorila s kaplanom, ki je kot idealist do obupa pogrešal njeno bližino. Tudi ni več brala knjig. Ves prosti čas je presedel ob njej tajnik in ji govoril sladke besede, kakoršnih še ni slišala ni- kdar. Dolgi zimski večeri so mi- nevali kakor minute. Mala Pavla je sanjala vse noči o lepih načr- tih. Neizkušena in zaljubljena je verovala v vse, kar ji je pravil mladi tajnik.

Bilo je v noči po materinem go- du. Ves večer so obhajali domači praznik v veseli družbi. Kaplan se je poslovil rano, vendar je mo- gel neopaženo posvariti ta večer nenavadno razposajeno malo Pav- lo: Bodi previdna in ne zaupaj tajniku, ker nisi njegova prva

ljubezen! — Kaj še! je odgo- rila in se brezskrbno nasmejala. Kaplan je odšel in dolgo, dolgo mislil na malo Pavlo.

Po polnoči, ko je odšla k počit- ku tudi mati, ki je verovala v svojo malo Pavlo kakor v Mater božjo, sta ostala v topli sobi Pav- la in tajnik. Popolnoma sama in dobre volje. Mladost je prekipe- vala v njenih žilah.

— Smem, Pavla, nevestica mo- ja?

— Saj ti verujem... ti si do- ber in tako moj...

— In ti si moja, popolnoma moja!

— Šele bom... kaj ne, da bom? za vedno... vna...

— Tudi danes!

— Ne morem... ne smem...

— ko bom tvoja...

— Torej me ne ljubiš še do- volj?

— Neizmerno... popolnoma...

Ura v zvoniku je bila tri, ko je stopala mala Pavla, zavita čez glavo v dolgo črno ruto, proti ka- planiji. Vsak korak ji je bil nova muka in reka njenih solz bi tekla globoka in široka po vsej vasi. Kakor črna senca se je vlekla nje- na visoka postava...

Vrata kaplanije so bila slučaj- no odprta. Mehanično in kakor v je lezla navzgor po stopnicah do kaplanove sobe. Brez volje, ubita na duši in na telesu, je pritisnila na kljuko. Kaplan, ki je še bdel, je skočil naglo k vratom. Pred njim ležala črna prikazen, mir- na in tiha.

— Kdo je tu ob tej uri?

Nobenega odgovora. Le neza- vestni vdihli črne prikazni so mo- tilili skrivnostni molk...

Kaplan je hitel po luč. Ko je odstranil dolgo črno ruto, je vztrepetal in ostrnel. Svetilka je padla na tla, on pa je nehotе po- kleknul in objel nezvestno malo Pavlo. Temna slutnja mu je vzemirila dušo...

Padec svetilke je prebudil ka- planovo kuharico, njegovo prilet- no daljno sorodnico. Prihitela je z lučjo v prvo nadstropje. Ko je videla kaplana klečečega ob mali Pavli, je pričela vpiti in klicati na pomoč vse svetnike in svetni- ce božje.

— Gorje, gorje! Pohujšanje v sveti hiši! O, Bog nebeški, kaj bodo rekli ljudje! In jaz sem morala živeti pod to sveto streho, kjer so se godili sodomski grehi! Kazen božja! O, Bog nebeški, sveta Mati božja!

Stopila je kakor peklenka fu- rija k nezvestni mali Pavli in z besedo Boga na jeziku pljunila na ubogo nesrečnico.

— Poberi se, nesramnica, — u- kaže kaplan kuharici, — in ne skruji božje volje v imenu sa- tana!

— Jaz nesramnica? vzklikne kuharica. — In ta vlačuga?

— Molči in hodi! To nesrečno bitje je sveta stvar... Ah, moja uboga, nesrečna Pavla!

— Vse bodo zvedeli! Takoj grem h gospodu župniku in boste videli, kdo je nesramnica!

— Poberi se!...

Kaplan je nemudoma obvestil Pavlino mater, ki je prišla vsa ob- upana in odnesla še vedno neza- lo: Bodi previdna in ne zaupaj tajniku, ker nisi njegova prva

je razneslo strašno pohujšanje v kaplaniji. Napredni časopisi so poročali o nečistosti služabnikov božjih, gospod župnik pa je zabra- nil že ono jutro kaplanu sveto opravilo, kar je potrdil tudi škof in vsa kurija.

Tajnik je zapustil vas, kaplan tudi...

Danes živi bivši kaplan v mestu in z njim njegov amulet — nje- gova žena, nekdanja mala Pavla.

Rada bi izvedela za svojega brata MATEVŽA ŠPEH, podomače Jagrov iz Smarate pri Ložu. V Ameriki biva že 16 let. Nazad- nje sem slišala, da je bil v me- stu Chisholm, Minn. Sporočiti mu imam važne stvari od do- ma. Rojake prosim, če kateri ve za njegov naslov, da mi ga naznani, ali če sam bere ta o- glas, naj se sam oglasi svoji se- stri Neži Dragolich (roj. Špeh), 1025 E. 61. St., Cleveland, Ohio.

Velika Blaznikova Pratika

ZA LETO 1922.

204 s poštino vred.

Večja naročila:

100 pratik stane \$12.00
50 pratik stane ..... \$ 6.50
25 pratik stane ..... \$ 3.75
Z naročilom pošljite tudi denar.
Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Rada bi izvedela za naslov svoje- ga brata FRANCA ZAKRAJ- SEK, doma iz Podgorice št. 6 pri St. Jurju na Dolenjskem. Drugi brat ANTON se nahaja že kakih 25 let nekje v Colo- radi, France je pa tu tudi že 20 let. Če kdo ve za njegov naslov, prosim, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi svoji se- stri: Agnes Kos (roj. Zakraj- sek), 1227 Kildare St., Chicago, Ill. (13-16-2)

Knjige! — Knjige!

POUČNE KNJIGE

Angleško-slovenski slovar — Dr. Kern \$5.00
Slovensko angleški slovar 1.00
Slovensko-angleški slovnice 1.50
Nemški abecednik ..... .35
Nemško angleški tobnak ..... .50
O lepem vedenju ..... .50
Slovensko-nemški slovar — (Janežič Bartol) 4.00
Angleščina brez užitja ..... .40
Črtilica. Navodilo za čitanje in pisanje srbščine v cirilici ..... .30
Dekletina. Spisal Anton B. Jeglič. Gospodinstvo — Furga. Prak- tična knjiga za naše gospo- dije. (Toda vezana) 1.40
Praktični računar ..... .50
Knjiga o lepem vedenju Urbanus. (Trdo vezano) 1.00
Mladeničev. Ant. B. Jeglič
I. zvezek ..... .50
II. zvezek ..... .50
Nasveti za čisto in dom. Koštica. Knjiga za vsako hišo 1.00
Pravila za otroke. Dr. J. Dostojan. Varnost kuharica, na slabe in do- bre čase 1.00

RAZNE POVESTI IN ROMANI

Udova Leruz, detektivski roman 1.00
Jos. Jurčič, 4. zv.: Ovet za ctd. Hči mestnega sodalca itd. .... .75
Jos. Jurčič, 5. zv.: Sosedov sin. Sin kmetijske cesarja itd. .... .75
Jos. Jurčič, 6. zv.: Doktor Zober, roman. — Trgomer, trgščija. Dve sliki — Ksaver Meško. Hude bredine. Ni vse zlato, kar se se svetli itd. .... .35
Patrija, povest iz hoke junaške do- le ..... .30
od avromedni solnce, zgodovins- ka povest, 1. zv. 1.25
od avromedni solnce, zgodovins- ka povest, 2. zv. 1.25
Povesti slovenskega ljudstva v poduk in zabavi, Kalan ..... .50
Kamarija, povest ..... .35
Sisto in Sesto povest iz Abruce. Slike in povesti, Ksaver Meško. Šešdeset naj bo, — Naš vsakrati kruh ..... .25
Veselo povesti: Za moščen, — V pustiv je šla — Pravda med bratoma ..... .35
Jojunim ali pogovori in krat. povest ..... .35
eter Zgaga ..... .50
Doli z erojcem Sv. Mohorja ..... .50
Knjige družbe Sv. Mohorja
Duhovni boj (394 str.) ..... .50
Mestja (1. sv.) ..... .30
Mestja (2. sv.) ..... .30
Zgodovina slov. naroda (5. sv.) ..... .30
Zgodovina slov. naroda (6. sv.) ..... .30
Mladim srcem (2. sv.) ..... .30
Bonal K. Meško
Knjiga za lahkomiselnost ljude, Spisal I. Kanak 1.75
Pet tednov v zrakovih 2.40
Amerika h. Amerikane! 5.00

JUDSKA KNJIŽICA — POVESTI

1. sv. Znanje je blagoslov. Povest o detektivu Sherlock Holmes ..... .50
2. sv. Davašna. Zgodovinska po- povest o dobe zvezanih spo- stov. .... .50
3. sv. Jovan Eneagova, povest. — Med Plazovi, troišča povest. .... .50
4. sv. Mala življenja, povest ..... .50
5. sv. Zgodnja kmetijska vojaka, zgodovinska povest ..... .75
6. sv. Goslarjev sin — Finčgar, povest ..... .50

Z ZADNJO POŠILJATVIJO SMO DOBILI NASLED- NJE KNJIGE:

Strie Tomova Koča ..... .50
Sv. Netburga ..... .35
Pravljice za Mladino, 6. Košutnik ..... .50
Gozdovnik, (2 zvezka) 1.00
Cvetke ..... .35
Cvetke Borogradska ..... .50
Dostojna vedenja ..... .50
Pravljice H. Majar ..... .30

Opomba: Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, money order ali pošto- ne znanke po 1 ali 2 centa. Če pošlje- te gotovino, rekomandirajte pismo. Ne naročate knjig, katerih ni v op- isku. Knjige pošiljamo poštne pre- ste.

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St.,
New York

Požigalec.

FRANCOSKI DETEKTIVSKI ROMAN.

Spisal Emile Gaborian.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

36

(Nadaljevanje.)

— Župan je videl na lastne oči, kako so ga spravili v majhno sobo poleg pralnice.

— In kako se je obnašal?

— Popolnoma dobro. Sestra, ki je imela nočno stražo, ga ni čula premakniti se.

— Hvala, sestra, — je rekel dr. Sejnbo.

Bil je že pri vratih, ko ga je predstojnica poklicala nazaj.

— Ali hočete obiskati tega ubegega človeka, doktor? — je vprašala.

— Da, sestra moja, in zakaj?

— Ker ga ne morete videti.

— Jaz ga ne morem videti?

— Sodišče nam je poslalo povelje, da ne smemo pustiti nobenega človeka v bližino Kokoleja, z izjemo sestre, ki bi mu stregla. Niti zdravnik ga ne sme videti, seveda izjemo slučajne skrajne sile.

Dr. Sejnbo se je ironično nasmehnil. Nato pa je rekel na zaničljiv način:

— To so torej vaša povelja, kaj ne? Jaz pa vam rečem, da se niti malo ne brigam zanje. Kdo mi more preprečiti obisk pri mojem bolniku? Povejte mi to.

Okrajni pravdnik daje lahko svoja povelja v sodišču in tam ima polno pravico. V bolnici pa nima nič opraviti. Jaz grem v sobo Kokoleja in sicer takoj, draga sestra.

— Doktor, vi ne morete iti tja. Pred vratmi je orožnik.

— Orožnik?

— Da, prišel je danes jutraj z najstrožjimi povelji.

Za trenutek je bil zdravnik kot premagan. Nato pa se je pojavil pri njem običajno izbruh in prišel je kričati tako, da so se trese šipe v oknih.

— To je naravnost nezaljšano! To je nesramna zloraba sile. Pri stotisočih, gromovih in strelah neba, jaz hočem imeti svojo pravico ter jo bom tudi dobil, čeprav bi moral iti k Thiersu samemu.

Nato je odhitel brez vsakih cerimonij, šel preko dvorišča ter zginil kot ptica v smeri proti sodinji. Prav v istem trenutku je gospod Dobižon ravno vstajal, zelo slabe volje, kajti preživel je zelo slabo noč, brez spanja in sicer radi te nesrečne afere v Valpinsonu. Bil je namreč skoro istega mnenja kot Galpin sam. Zaman se je spomnjal plemenitega značaja Žaka, njegove odkritosti in poštenosti, kajti dokazi proti njemu so bili tako močni, tako neovrgljivi! Rad bi dvomil, a izkušnja mu je pravila, da ni preteklost človeka nikako jamstvo za njegovo bodočnost. Razvnetega pa je mislil kot številni kriminalni zagovorniki, da nastopajo vsi veliki zločinci pod uplivom neke vrste omotice ali vtroglavosti in da pojasnjujejo to bedastočo gotovih zločinov, katere so izvršili moške visoke inteligence.

Odkar se je vrnil iz Botskorana, je ostal v svoji hiši. Ravno je sklenil, da ne bo zapustil svoje hiše skozi celi dan, ko je nekdo močno pozvonil. Trenutek pozneje je padel dr. Sejnbo v hišo kot bomba.

— Jaz vem, kaj vas prinaša, doktor, — je rekel. — Prišli ste radi onega povelja, katero sem dal glede Kokoleja.

— Da, gospod. To povelje je posvika.

— Gospod Galpin me je naprosil, naj storim to.

— In vi niste odklonili? V mojih očeh ste vi sami odgovorni za to. Vaše dostojanstvo je višje kot ono gospoda Galpina.

Gospod Dobižon je zmajal z glavo ter rekel:

— Vi se motite, gospod doktor. Sodnik je v takem slučaju neodvisen od mene in od sodišča samega. Njemu se ni treba pokoriti niti generalnemu pravdniku, ki lahko da svoje nasvete, a mu ne more ukazovati. Gospod Galpin, v svoji lastnosti kot preiskovalni sodnik, je neodvisna avtoriteta s skoro neomejenimi polnomočmi. Nikdo na svetu ne more reči, o sebi bolj upravičeno kot preiskovalni sodnik znanih krilatih besed:

— Hoc volo, hoc jubeo, sit pro ratione voluntas.

(Tako hočem, tako ukazujem, naj stopi na mesto pameti volja.)

Za enkrat je bil videti dr. Sejnbo prepričan od besed Dobižona. Na to pa je rekel:

— Potem ima gospod Galpin celo pravico ropati bolnika zdravniške pomoči?

— Da, če prevzame odgovornost za to. On pa ne misli iti tako daleč. On vas je ravno nasprotno hotel prositi, čeprav je nedelja, da pridete ter ste navzoči pri drugem zaslišanju Kokoleja. Presenečen sem, da se niste dobili njegovega obvestila in da ga niste že našli v bolnici.

— Dobro, pojdem takoj tjakaj.

Vrnil se je hitro v bolnico ter bil vesel, da je storil to. Pri vratih bolnice se je namreč sestel z gospodom Galpinom, ki je ravno prihajal v spremstvu svojega zvestega pisarja Mešeta.

— Ravno v pravem trenutku prihajate, doktor, — je rekel sodnik z običajnim dostojanstvom.

Hoja zdravnika je bila sicer kratka ter je trajala le malo časa, a čim je dosti časa za premislek in vsled tega se je tudi ohladil.

Mesto da bi pričel z očitani, je odgovoril z izrazom porogljive dvorljivosti:

— Da, znano mi je. To je radi ubogega hudiča, kateremu ste dali žandarja za bolniško strežnico. Pojdimo navzgor. Na uslugo sem vam.

Soba, v katero so spravili Kokoleja, je bila prostorna, pobeljena ter prazna, z izjemo postelje, mize ter dveh stolov. Postelja je bila brez dvoma dobra, a idiot je vzel z nje modroc in odedo ter se vlegel oblečen na slavnico. Takega sta našla sodnik in zdravnik, ko sta vstopila. Dvignil se je, ko ju je zapazil. Ko pa je zagledal orožnika, je zakričal ter se skušal skriti pod posteljo. Gospod Galpin je ukazal orožniku, naj ga potegne ven. Nato pa je stopil proti njemu ter mu rekel:

— Ne bojte se, Kokole. Mi vam nečemo storiti ničesar žalega. Treba vam je le odgovoriti na naša vprašanja. Ali se spominjate, kaj se je zgodilo v pretekli noči na Valpinsonu?

Kokole se je nasmehal, z smehom idiota, a ni dal nobenega pravičnega odgovora. Po celi uri čakanja, prošnji, pretni in obljubi si je sodnik zaman prizadeval dobiti od njega najmanjšo informacijo. Celo ime grofice Klodijez ni imelo niti najmanjšega upliva nanj. Konečno, ko je posla sodniku vsa potrpečljivost, je rekel:

— Pojdimo. To človek je slabši kot nema žival.

— Ali je bil kaj boljši, — je vprašal zdravnik, — ko je očrnil ter obdolžil gospoda de Boaskorana?

Sodnik pa se je delal kot da ničesar ne sliši. Ko so hoteli vsi skupaj zapustiti sobo, je rekel proti zdravniku:

— Ali veste, da čakam na vaše uradno poročilo, doktor?

— V osem in štiridesetih urah bom imel čast predložiti ga vam, — je odvrnil zdravnik povsem mirno.

Ko pa je šel naprej, je rekel polglasno:

— In to poročilo ti bo napravilo precej preglavice, moj dragi prijatelj.

To poročilo je bilo takrat že završeno in edini razlog, katerega je imel zdravnik, da ga ni izročil sodišču, je bil, da je hotel z zavlačevanjem poraziti obtožbo, kajti vedno je še upal, da bodo prišle na dan povsem nepričakovane stvari.

— Ker hočem obdržati to poročilo v svojih rokah še za nadaljnjih dva dneva, — si je mislil zdravnik, ki se je nahajal na poti proti svojemu domu, — zakaj bi tega poročila ne pokazal odvnetniku iz Pariza, ki je prišel, da spravi de Boaskorana iz zadrege? Nobena stvar mi tega ne more preprečiti, kajti ta ubogi Galpin, ki je več kot zmeden od vsega tega, je popolnoma pozabil dovesti mojo pri-sego.

(Dalje prihodnjic.)

Listek o melodijah.

— Pač mnogo vzeli ste mi, mnogo...

A enega mi vzeli niste in mi ne vzamete nikdar: To pesmi so srebrnočiste, to je glasov nebeški dar...

(S. Gregorčič: "Ujetega ptica tožba".)

Kdo ve, kolikokrat prehodim moje samotne pesni, posute z ostrim, drobnim kamenjem? Kdo je šel vsa ta zlata jutra, presanjana z odprtimi očmi sredi mojih pesni, polnih trpkih razočaranj? Kakor vselej, se mi tudi danes smehljalo mlado jutro in želi vso zlato srečo. A moja duša? Kakor da je zasuta od težkega kamenja liti in prosi, pa ne ve, česa. V takih trenutkih sem si sam s teboj popolnoma na jasnem: O, saj ni bitja na svetu, ki bi ne obupavalo nad samim seboj in nad svojim Bogom. In koliko dobro je bila deležna tolažbe žejna duša, ki je srečala tisoč nerazumljivih ljubezni. — V tem trpkem prepričanju stopam dalje, zaljubljen v svojo samotno in v bridko težo svojih misli, dokler me ne prebudi v glasu violine melodija zaljubljenih pesni.

Kako mil in sladek je glas violine kakor drhteca misel nedolžnega dekleta Grem dalje; v travi in na listju lesketajo biseri; jutranja rosa v blešku mladega solnca. Nisem se srečal človeka, dasi hodim celo dolgo uro.

Po poti prihaja dekle. Mlado je in lepo kakor lilijin cvet. In rosa mu je na licih, v lasih, v očeh in morda tudi v mladi duši.

Takrat je nehote zapelo v meni:

— "Je pa davi slanica pala..."

Das sem videl le roso v njenih očeh, sem se spomnil slane, ki je umorila lepe rožice. Hotel sem pregnati to prvo melodijo, pa nisem mogel. — In da vam opišem to dekle? Za njeno dušo, ki je gledala iz njenih očes, nimam primernih besed in se bojim, da ne bi z nepremišljenim izrazom žalil ali skrunil lepote njene duše.

Odska je. A njena slika je ostala v meni in tudi melodija brez besed, zapeta od njenih ust:

— "Tudi ti boš nosil — v srcu veli cvet..."

Šel sem dalje. Podnevi je bilo. Vojaki novinci, po slovenski tradiciji pijani do onemoglosti, so vreščali v predmestni krčmi. Na uho mi udari ostudna kladarska melodija in me zaboli globoko v mojo dušo. Od takrat me grize oči, strašnejši od smrtne greha, in mi pravijo: Kako more človek zatajiti sebe, svojega Boga in dostojanstvo svoje na račun neke svobode... Koliko laži je v tem in strašnih očitkov! In pesem naj služi v to, da se obrne

človek, podoba božja, v lastnem blatu in pokaže poslušajočemu svojo veličino in dostojanstvo človekovo...

Nekega dne pa sem taval zopet po moji samotni pesni, ves zamaknjen v skrivnost njene povesi. Iz težkih misli me vzdrami pesem veselih deklet:

— "Kje so moje rožice..."

Pozneje v življenju vem, da sem se večkrat vprašal, kje so moje rožice, četudi nisem dobil odgovora. Kadar sem bil vesel, nisem našel svojemu veselju pravega cilja, in če sem bil žalosten, ni bilo duše, kateri bi se potožil. In danes, ko se je zagrizlo v vse moje žile ono prepričanje o itaglo se bližajočih korakih bele žene, bi rad bil kakor otrok s smehom čistim in nedolžnim...

Spoznal sem na koncu, da je vse naše stremljenje velika pesem, polna najrazličnejših arij in melodij. Vse je pesem. Lepa ali nespodobna, odurna in odvratna. Ali ena je, ki mi je zajela vso globokost moje duše, vso mojo mladost in vse moje misli:

— "Gozdič je že zelen..."

Ta melodija je postala moja strast, moja ljubezen. Kadarkoli jo čujem, ali zamislim, mi je nova in lepa in iskrena — resnična podoba iz mojih neutešnih hrepenenj. Spominja me na bitje, ki trpi, a je v svetu mojih misli visoko, vzvišeno, neskončno dobro in nad vsem minljivim plemenitost. Pesem ne umre. Pesem je vesoljna. V očeh je; v pogledih trdih in vdanih. V ustnah je; v besedah in poljubih. Povsod, povsod...

In če čuješ lepo pesem, se ti mogoče stori pri srcu, ker je v tebi še Bog. In pesem te skremlija povsod. Še v sanjah je pri tebi in ti govori mile besede: To je rad pel ta in oni; ta se je dopadla njej... In pesem od ljube mame? In še pesem, drobna, plaha melodija o stoterih nepopolnih ljubeznih in skritih dobrotah...

Meni so pesmi neizrečno mile in sladke. Jaz ljubim melodično narodno pesel in zdaj, ko vidim, kako se trese moje šibko telo pred koncem onega, kar imenujemo materijalistično življenje, me ni strah, da bi umrla moja ljubezen: moja pesem...

Iz slike moje mladosti je spral dež trpkih preskušenj mladane vse pestre barve, a ostala je melodija, lepa in čarobna. Od vseh prives in obetanj so mi ostale le melodije kakor sopek vseh nedoseženih ljubezni, vseh boleznih in radosti...

In ta sopek je samotna melodija mojega neutešenega hrepenenja.

Ko bom zadremal, da zasanim znova vse melodije, ki so se kdaj sprehajale moji mladosti, takrat: — "Pomlad se prišla bo..."

V staro domovino

S posredovanjem trdke Frank Sakser State Bank so odpotovali v staro domovino:

S parnikom La Lorraine
28. januarja:

Franc Mule iz Cleveland, Ohio, v Logatec.

Janez Vogrin iz Calumet, Mich., v Črnomelj.

S parnikom La Savoie
11. februarja:

Anton Puček iz Kansas City, Kansas, v Mirno.

Anton Pretnar iz Sunnyside, Utah, v Škofjo Loko.

Matija Guzelj iz Delmont, Pa., v Logatec.

Martin Abhačević iz Cleveland, Ohio, v Dobropolje.

Mate Gajdek iz New Yorka v Glinu.

Janez Birk iz Cleveland, Ohio, v Moravce.

Bolta Starčević iz Kansas City, Kansas, v Mrkopolje.

S parnikom Carmania
11. februarja:

Fr. Zupančič iz Detroit, Mich., v Brod na Savi.

ADVERTISEMENT.

POTOVANJE IZ EVROPE.

Ako imate sorodnika v Avstriji ali Nemčiji, kateri je tam pristojen ter želi priti v Ameriko, ga zamorete sedaj dobiti sem. Nadalje zamorete sedaj ameriški državljan dobiti žene in otroke izpod 18. leta iz Jugoslavije ali zasedenega ozemlja.

Avstrijski podaniki morajo plačati vizej pri ameriškem konzulu z ameriškim denarjem in ravno tako morajo na Ellis Islandu svoto \$25.00 pokazati v ameriških dolarjih.

Glede denarnih pošiljatev v U. S. dolarjih, za vsa pojasnila glede potovanja, potrebnih listin (affidavitov) in vnoznih listkov se obračajte na najstarejšo slovensko tvrdilo:

Frank Sakser State Bank,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ZAKAJ SE STRUJITE S SLABIM TOBAKOM, POSKUSITE NAŠ IMPORTIRAN

pravi trški tobak,

boksa en funt \$3.00, pol funta \$1.50 s papirjem

hercegovski mešani,

boksa 1 funt \$2.00, pol funta \$1.00 s papirjem

Boksa hilenov 15c. in mašina za delati cigarete 15c.

Z naročilom pošljite dcnar.

ADRIATIC IMPORTING CO.,
606 - 11th Avenue, New York, N. Y.

Dospelo je novo suho grozde.

Muskatelo zelo sladke debele jagode, boksa 50 funtov .. \$6.50

Cipar grozde največje in najsladkeše jagode, boksa 50 funtov .. \$7.50

Malu črno grško grozde, zelo sladko, boksa 50 funtov .. \$6.50

Cesplje funt po 10 centov. Za večja naročila posebej cene.

Poslajte \$1. za račun vsake boksa ki naročite in poslati bomo takoj.

BALKAN IMPORTING CO.,
51-53 Cherry Street
New York, N. Y.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, ki ima 36-letno prakso v zdravniški in zdravilni vseh vrstah bolezni.

Naširoko izkušnje in bogate zdravilne metode, ki so mu omogočile, da je v vsaki bolezni našel pravi način zdravljenja.

Vse bolezni, ki so v tem dr. Kolerju, so mu omogočile, da je v vsaki bolezni našel pravi način zdravljenja.

Kot tudi v vsaki bolezni, ki jo zdravi, je v vsaki bolezni našel pravi način zdravljenja.

Vse bolezni, ki so v tem dr. Kolerju, so mu omogočile, da je v vsaki bolezni našel pravi način zdravljenja.

Kot tudi v vsaki bolezni, ki jo zdravi, je v vsaki bolezni našel pravi način zdravljenja.

Vse bolezni, ki so v tem dr. Kolerju, so mu omogočile, da je v vsaki bolezni našel pravi način zdravljenja.

Kot tudi v vsaki bolezni, ki jo zdravi, je v vsaki bolezni našel pravi način zdravljenja.

KRETANJE PARNIKOV

Kdaj približno odplujejo iz New Yorka.

ORBITA	17 febr.	Hamburg	HOMERIC	25 marca	Cherbourg
ADRIATIC	18 febr.	Genoa	YORK	29 marca	Bremen
OLYMPIA	18 febr.	Cherbourg	ORBITA	31 marca	Hamburg
N. AMSTERDAM	18 febr.	Boulogne	HUDSON	1 aprila	Bremen
PARIS	21 febr.	Havre	OLYMPIC	1 aprila	Cherbourg
KROONLAND	25 febr.	Boulogne	KROONLAND	1 aprila	Cherbourg
HUDSON	25 febr.	Bremen	LA LORRAINE	1 aprila	Havre
NOORDAM	25 febr.	Cherbourg	MAURETANIA	4 aprila	Cherbourg
ACROTANIA	28 febr.	Cherbourg	PARIS	5 aprila	Havre
SEVTLITZ	1 marca	Bremen	LAPLAND	8 aprila	Cherbourg
HOMERIC	1 marca	Cherbourg	PR. MATOIK	8 aprila	Bremen
ORDUNA	3 marca	Hamburg	SEVTLITZ	12 aprila	Bremen
ZEELAND	4 marca	Cherbourg	FRANCE	13 aprila	Havre
LA LORRAINE	4 marca	Havre	ORDUNA	14 aprila	Hamburg
PR. MATOIK	4 marca	Bremen	FINLAND	22 aprila	Cherbourg
SAXONIA	7 marca	Bremen	MAURETANIA	25 aprila	Cherbourg
ARABIC	8 marca	Genoa	HANOVER	26 aprila	Bremen
MINNEKAHDA	8 marca	Hamburg	ROCHAMBEAU	27 aprila	Havre
LA SAVOIE	11 marca	Havre	GROPEA	28 aprila	Hamburg
RYNDAM	11 marca	Boulogne	ZEELAND	29 aprila	Cherbourg
OLYMPIC	11 marca	Cherbourg	LA SAVOIE	6 maja	Havre
AMERICA	11 marca	Bremen	YORK	10 maja	Bremen
PARIS	15 marca	Havre	LAPLAND	13 maja	Cherbourg
HANOVER	15 marca	Bremen	ORBITA	12 maja	Cherbourg
GROPEA	17 marca	Hamburg	MAURETANIA	16 maja	Cherbourg
FINLAND	18 marca	Bremen	MAJESTIC	20 maja	Cherbourg
POTOMAC	18 marca	Bremen	ORDUNA	26 maja	Cherbourg
AQUITANIA	21 marca	Cherbourg	BERENGARIA	30 maja	Cherbourg
N. AMSTERDAM	25 marca	Boulogne			

ADVERTISEMENTS.

JUGOSLAVIJA

Hitro zveza z vsemi točkami v Jugoslaviji. Dobra in zadostna hrana. Zaprti prostori. Velik prostor na krovu. Vse udobnosti moderne parnika.

RED STAR LINE

Odplujejo vsaki teden.

NEW YORK v PLYMOUTH, CHERBOURG in ANTWERPEN

GOTHLAND ..... 15. febr.

KROONLAND ..... 25. febr.

ZEELAND ..... 4. marca

FINLAND ..... 18. marca

*Vstavi v Halifax sem in tja.

V HAMBURG, GDANSK in LIBAU

VSE VODNE PROCE DO POLJSKE

SAMLAND (samo 3. razred) .. 7. marca

AMERICAN LINE

NEW YORK v PLYMOUTH, CHERBOURG, HAMBURG

MINNEKAHDA ..... 8. marca

*MANCHURIA ..... 22. marca

*Na poti tja se vstavi v Queenstown.

WHITE STAR

V CHERBOURG in SOUTHAMPTON

OLYMPIC ..... 18. febr.

MAJESTIC (največji na svetu) 20. maja

IZ NEW YORKA v MADEIRO, GIBRALTAR, ALŽIR, GENOVO, NAPOLJ, ATENE, ALEKSANDRIJO ZA EGIPET

IN NIL.

ADRIATIC ..... 18. februarja

ARABIC ..... 8. marca

INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE COMPANY

128 parnikov - 1,300,000 ton

No. 1 BROADWAY, NEW YORK CITY

ali pri lokalnih agentih.

OGLAS.

Podpisani naznanjamo, da nisem več plačnih za mojo ženo Anno Starič, ako bi slučajno zahtevala na moje ime kake stvari.

Joseph Starič, 1856 W. 22. St., Chicago, Ill.

(10.11.13-2)

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO

JADRANSKE BANKE

in vseh njenih podružnic.

JUGOSLAVIJA

Beograd, Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercegovci, Jelsa, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

ITALIJA

Tret, Opatija, Zadar.